

Een paar waarnemingen. — 3 Mei 1919 nam ik een tuinfluiter waar, zingend in zijn nest; 't wijfje zat er naast 'en gaf bouw materiaal aan, dat het mannetje tusschen het zingen door verwerkte.

21 Juni 1919 zag ik een tuinhommel een bloemtros van *Plantanthera bifolia* bezoeken. Hij zoog honing en nam telkens de stuifmeelklompjes mee aan den zuiger, ze werden dadelijk opgeborgen, zoodat maar een keer bestuiving plaats vond, toen een klompje aan den zuiger was achtergebleven.

Schoorl.

A. L. SILLEVIS.

Papavers. — Toen ik eenigen tijd geleden een plantenles gaf, heb ik daarbij ook een papaverknop uit elkaar genomen, om de bloemblaadjes te laten zien. Tot mijn groote verbazing vond ik niet alleen de gewone bloemdeelen, doch bovendien nog twee *volkomen complete* bloemen, die ingeplant waren onder de kroonbladeren. Het merkwaardigste was wel, dat ze ook een volkomen ontwikkelde kelk bezaten. Bij nader onderzoek van de nog aanwezige knoppen vond ik nog 1 exemplaar dat dezelfde afwijking vertoonde. In beide waren de kleine bloempjes nog gesloten. Hoewel ik er later nog wel op gelet heb, is het mij niet mogen gelukken, het verschijnsel nog meer waar te nemen.

Amersfoort.

M. GIETELING.

Een dergelijke monstrueuze klapproos heeft Prof. Hugo de Vries gebruikt voor erfelijkheids-onderzoekingen. Hij had een erfelijk ras daarvan onder den naam van »veelkoppige Papavers«.

J. Hs.

Witte Leeuwerik. — Den 15en Augustus bevond ik mij in den trein tusschen Laag Soeren en Eerbeek. Daar zag ik op een bouwland niet ver van den trein 5 à 6 leeuwrikken opvliegen en na korte vlucht neerstrijken. Eene daarvan was volmaakt wit. Hoogstwaarschijnlijk was de soort: *Alanda arvensis arvensis* L., de veldleeuwerik.

Arnhem.

A. C. OUDEMANS.

Zeldzame planten. — Misschien verdient het vermelding, dat de volgende planten, volgens uw flora z.z.z. in den omtrek van Scheveningen door mij gevonden zijn:

Gentiana cruciata, de Kruisblad-Gentiaan, bij „Meyendel” in de Wasschenaarsche duinen in een boschje. *Nepeta Cataria*, het kattenkruid in een land achter de Pijnboomstraat in den Haag.

Orobanche purpurea of *coerulea*, de Blauwe Bremraap, in de duinen bij den Pompstationsweg. 't Is jammer, dat de laatste plant bij het drogen vrijwel mislukt is. Weet u soms een middelje om Bremrapen goed te drogen? 't Is mij nog nooit goed gelukt.

De Merel en de engerlingen. In de Augustusaflevering van „Nos Oiseaux” verteld prof. Maurice Boubier heel aardig hoe hij gezien heeft, dat een merelpaar in zijn gazon onop-houdelijk en met veel succes jacht maakt op engerlingen, die ze uit den grond opdooven, beginnend bij de kleine opening, die de engerling ter wille van de ventilatie zelf aanbrengt. Hij zag één vogel in een kwartier niet minder dan vijf engerlingen vangen. Op de gewone onnauwkeurige manier becijfert hij dan, dat één merel 10.000 engerlingen per jaar verdelgt, maar dat neemt niet weg, dat we de veelgesmade vruchteneter hier toch aantreffen als een zeer nuttig dier.

A.

Vreemde Smeerwortel. — Op eene excursie vond ik bij De Bilt een exemplaar van *Symphytum officinalis*, waarvan bij alle bloempjes op één na, de bloemkroonbuis, ik zou haast zeggen, geheel versnipperd was. Ook was het blad veel smaller, haast lintvormig, terwijl ook de kelkbladeren afweken van den gewonen vorm. Hiervan meen ik melding te moeten maken, daar de Utrechtsche hortulanus de plant voor »zeer merkwaardig« hield en ik wel denk, dat het nieuws u zal interesseeren. Den volgenden dag vond ik een *Potentilla reptans*, waarvan de kelkbladeren van den bijkelk, dubbel zoo groot waren als die van den anderen kelk.

Utrecht.

B. J. J. R. WALRECHT.

Dezen zomer vond ik hier in een tuin ook zulk een smeerwortel. Het was een afwijkend exemplaar van de gewone soort, waarvan de bloemkroon onregelmatig opgespleten was, zoo dat de keelschubben er naar buiten uitstaken, soms eenigszins scheef. Een afwijking in blad-vorm, zooals u opgeeft had dat exemplaar niet. Het is mogelijk, dat u met een uitheemsche soort te doen had, waar mijne een afwijkende vorm van de gewone was. Vergelijk daartoe het artikel van den heer Heukels in de voorlaatste aflevering.

J. Hs.